

April '76

"BAERNE"

2-maandelijkse uitgave van de
Historische Kring "Baerne"
(waarin opgenomen "De Vuursteenkoerier")

nummer 1 - april 1976

Redactie:

mevrouw N. Bijvanck-Dingemans
J. Kruidenier
G. Brouwer

(korrespondentie-adres: mevr. Bijvanck, Van Reenenlaan 10. Tel. 2817)

Data van verschijnen en kopij

Het ligt in de bedoeling van de redactie dit blad rond het midden van april, juni, augustus, oktober, december en februari van elk jaar uit te geven.

Voorlopig is de naam "Baerne" gekozen. Of de naam zal veranderen hangt af van suggesties van de leden van de Historische Kring. Die de redactie graag tegemoet ziet.

De kopij s.v.p. uiterlijk de 15e van de maand voorafgaande aan de maand van verschijnen inleveren bij mevrouw Bijvanck.

De redactie.

Bij het eerste nummer van ons verenigingsblad

Wanneer we bij de geboorte van dit blad even terugblikken over de betrekkelijk korte tijd die sedert de oprichting van de Historische Kring "Baerne" verstreken is, dan kan het ons treffen dat onze vereniging onder een goed gesternte geboren lijkt. Zo overtrof immers het aantal aanwezigen bij de eerste, informatieve bijeenkomst van geïnteresseerden in december 1974 ruimschoots de verwachtingen van de initiatiefnemers, maar ook de ontvangst, die de ter tafel gebrachte voorstellen ten deel viel, was bepaald bemoedigend.

Reeds spoedig daarna vormden zich de eerste werkgroepen, die zowel numeriek als kwalitatief een zodanige bezetting kregen dat zij met succes het door hen gekozen terrein konden gaan bewerken.

De meest éclatante van die successen, het vinden van het doopvont bij de Pauluskerk en de nu op handen zijnde tentoonstelling, behoeft ik U niet in herinnering te brengen. Beide gebeurtenissen geven de Historische Kring een duidelijke plaats in het leven van ons dorp. Getuige bijvoorbeeld de in een vergadering van een Gemeenteraadskommissie gedane suggestie om met betrekking tot het bewaren van waardevolle dorps-elementen voorstellen van "Baerne" in te wachten.

De verscheidenheid van gebied waarop verschillende werkgroepen hun bijzondere aandacht richten geeft aan het door onze Kring bestreken terrein ruime grenzen. Daarover kunnen wij ons verheugen.

Toch zou die verscheidenheid en de vorm waarin de instelling van werkgroepen gestalte heeft gekregen er toe kunnen leiden dat de onderlinge kontakten te los zouden worden en men over en weer niet meer in voldoende mate van elkanders doen en laten op de hoogte zou zijn. Om dat te voorkomen is de instelling van dit verenigingsblad zonder twijfel een voortreffelijk middel. Mede daarom is het verschijnen van dit nummer een werkelijk heugelijk feit.

Wanneer wij dit blad voor de eerste maal ter hand nemen gaan de gedachten met waardering uit naar de Archeologische Werkgroep die met de "Vuursteenkoerier" de stoot hebben gegeven tot een eigen blad voor heel "Baerne" en naar hen die zich met de zorg voor inhoud en verzorging van onze verenigingskrant en voor de regelmaat van haar verschijnen hebben willen belasten.

Aan hen allen hartelijk dank!

Mr. C. C. M. Collard
(voorzitter)

Jaarverslag 1975 van de Historische Kring "Baerne"

Op 17 december 1974 vond de oprichtingsvergadering plaats in het Nutsgebouw. Uit deze vergadering werd een commissie, bestaande uit de dames Astro, Bijvanck, Bart en de heren mr. Collard, Van Giffen, Jacobs en Tieleman, gevormd om het werkplan van de Historische Kring uit te werken. De leden van deze commissie werden op 3 april 1975 in het bestuur gekozen.

Op 14 januari 1975 werden de volgende werkgroepen opgericht:
werkgroep voor het organiseren van een jeugdafdeling;
werkgroep Oudheidkamer;
werkgroep Archeologie;
werkgroep Interviews en Reportages.

Algemene activiteiten waren de lezingen met dia's van mevrouw Kuyt (over oud Baarn), van mevrouw Astro (met als onderwerp kastelen langs de Langbroeker Wetering), van de heer Heupers (over oud Soest). De heer Th. de Ruig verzorgde in samenwerking met mevrouw Kuyt en de heer Brouwer een lezing met dia's over oud en nieuw Baarn. Drs. Van Tent hield een voordracht over archeologie en drs. Koster sprak over "een geïllustreerde schets van de geologische en bodemkundige landschapsontwikkeling van het Gooi en omstreken". Vervolgens vertelde de heer Radstok ons over antiek en de heer Collard hield een lezing betreffende de jeugdijaren van Gijsbert Karel van Hogendorp. Op 2 december 1975 organiseerde mevrouw Astro een "verguldavondje".

Er werden 2 ledenvergaderingen gehouden, te weten op 15 april 1975 en 3 februari 1976.

Het ledental: bij de vergadering van oprichting 30 personen aanwezig. Momenteel zijn er 70 leden.

Kort verslag van de ledenvergadering op 9 maart 1976 in "De Speeldoos"

Mededelingen: Kasteel "Cannenburg" is gedurende 3 jaar wegens restauratie gesloten. Een andere excursie is in voorbereiding.

Herleving van de werkgroep Interviews en Reportages. Voorstel aan de leden een naam voor de krant van de Historische Kring te bedenken.

Bestuurs-

verkiezing: Geen tegenkandidaten.

Mevrouw Astro is afgevaardigde van de werkgroep Algemene geschiedenis.

Mevrouw Bijvanck is afgevaardigde van de werkgroep Archeologie; mevrouw v.d. Brink neemt in het bestuur zitting namens de werkgroep Oudheidkamer. De heren Jacobs en Tieleman (de laatste afwezig met bericht van verhindering) werden bedankt voor hun bestuurswerkzaamheden.

Kaskommissie: in deze commissie werden de heren Braat en Van der Steeg gekozen.

mevrouw F.G. Bart-van Eekelen
(secretaris)

Het gironummer van de Historische Kring "Baerne" is:

376890 ten name van Rabobank "Baarn", Eemnesserweg 26, Baarn
ten gunste van rekening 3047-28292.

Voorlopig programma voor 1976

27 tot en met 30 april : tentoonstelling over de Pauluskerk
(zie ook nadere gegevens over deze
expositie in de krant)

zaterdag 8 mei : excursie naar Utrecht, een stadswan-
deling o.l.v. mej. drs. L. van Tonger-
loo en mevr. S. Hooykaas-v.d. Berg,
leden van de excursiecommissie Oud-
Utrecht.
Tijdsduur: 10-plm. 13.00 uur.
Vertrek uit Baarn per trein om 9.23
uur.

Opgaven tot deelname aan deze excursie gaarne vóór 1 mei a.s. bij het secretariaat, Faas Eliaslaan 47, tel. 6970. De kosten verbonden aan deze excursie bedragen f 5.- (treinretour Utrecht) en koffie.

Jaarverslag penningmeester

1. Op 15 april 1975 tijdens huishoudelijke vergadering in functie getreden. Voor deze tijd hebben de heer Collard e.a. de financiën geregeld. Tegelijkertijd werden in die vergadering de kontributiegelden vastgesteld a.v.:
 - f 30.- voor gezinsleden
 - f 20.- voor gewoon lid
 - f 10.- voor jeugdleden.
2. Een van de eerste zaken die door de penningmeester, in nauwe samenwerking met de voorzitter, ter hand is genomen is het opstellen en versturen van een verzoek tot subsidieverlening aan het College van B. en W. van de gemeente Baarn. Ik kan U tot mijn vreugde mededelen dat de Raad der gemeente Baarn ons verzoek heeft ingewilligd en onze vereniging voor het jaar 1976-behoudens hogere goedkeuring van de gemeentebegroting-een subsidie heeft toegekend van (maximaal) f 750.-
3. Zoals uit de balansopgave blijkt is de financiële situatie van de vereniging op dit ogenblik niet ongunstig. Voor de periode vanaf de oprichting tot aan 1 maart is er een batig saldo van f 428.-
4. Dit is mede het gevolg van het feit dat een aantal leden de vereniging een zo goed hart toedraagt dat zij kosten verband houdende met het reilen en zeilen van de Historische Kring uit eigen middelen bestreden hebben. Hoewel ik hier als penningmeester zeer erkentelijk voor ben meen ik toch dat het juister zou zijn als men de gemaakte kosten bij de penningmeester direkt deklareert.
5. Een andere oorzaak voor de gunstige financiële positie van de Historische Kring op dit moment is het feit dat de werkgroepen veelal nog in de aanloopperiode verkeren waarin nog

weinig feitelijke kosten gemaakt worden. Ik neem aan dat dit het komende financiële jaar wel zal veranderen. De plannen worden of zijn reeds gesmeed, de hierbij behorende uitgaven zullen ongetwijfeld volgen.

6. Ook ziet het er naar uit dat het idee van een verenigingsblad dit begrotingsjaar uitvoering zal vinden. De hierbij behorende kosten zult U op de balans over 1976 terug vinden.

7. U kunt Uw kontributie overmaken op girorekeningnummer 376890 ten name van Rabobank "Baarn", ten gunste van rekeningnr. 3047-28292, tnv. Historische Kring "Baerne", onder vermelding 'Kontributie 1976'.

8. Het is gebruikelijk dat bij een financieel verslag tevens een begroting voor het komende jaar wordt gevoegd. Het ontbreken van een begroting 1976, op dit moment, houdt verband met de ontwikkelingsfase waarin de vereniging zich bevindt. Sinds kort is er een andere dan de oorspronkelijke organisatie-opzet in werking getreden die leidt tot een relatieve zelfstandigheid van de werkgroepen. Deze werkt ook door op het financiële vlak. Voor de begroting houdt de nieuwe regeling in dat deze opgesteld wordt aan de hand van de begrotingen van de werkgroepen en in overleg met het algemeen bestuur. Het bleek niet mogelijk deze procedure tijdig voor de vergadering van 15 april te beëindigen. Reden waarom op dit moment U een begroting 1976 nog te goed moet houden.

Hopenlijk zullen de aanvangsmoeilijkheden dit jaar overwonnen worden zodat tegen de tijd van het volgende jaarverslag de zaken normaal zullen draaien.

D.F. van Giffen
(penningmeester)

Balans van de Historische Kring "Baerne" per 1 maart 1976

INKOMSTEN

begin saldo		f	1.-
kontributies 1975: gezinsleden	10x f 30.- = f 300.-		
gew. leden	29x f 20.- = f 580.-		
jeugdleden	4½x f 10.- = f 45.-		
			<hr/>
kontributies 1976: gezinsleden	1x f 30.- = f 30.-	f	925.-
gew. leden	1x f 20.- = f 20.-		
			<hr/>
gift		f	50.-
creditrente bankrekening		f	10.-
		f	1,03
Totaal			<hr/>
		f	987,03
			<hr/>

UITGAVEN

Zaalhuur, sprekers	f 358,89		
Verguldavondje	f 25.-		
Werkgroepen	f 61,99		
Bestuurskosten	f 60,90		
Sekretariaat	f 52,25		
Subtotaal			<hr/>
		f	559,03
BATIG SALDO per 1 maart 1976		f	428.-
Totaal			<hr/>
		f	987,03
			<hr/>

Op 19 mei a.s. zal de heer D.Radstok een lezing houden over "het verwerven van antiquiteiten en het vakjargon van de antiquair".

Plaats en tijd van de lezing worden nog bekend gemaakt.

Werkgroep Algemene geschiedenis

In de tweede helft van juni a.s. zal de werkgroep algemene geschiedenis een lezing organiseren over het onderwerp genealogie.

Ook hierover volgen nadere mededelingen.

Programma voor 1977

Het algemeen bestuur verzoekt de werkgroepen hun programma voor 1977 vóór 26 april a.s. op te geven aan het sekretariaat, Faas Eliaslaan 47, tel. 6970.

Jaarverslag Werkgroep Oudheidkamer

In het begin waren het vooral mevrouw G.Astro-van Hasselt en de heren G.Blank en P.Jacobs die, laten wij het zo maar noemen, neusden in de archiefdozen, nog weinig doelgericht. Men wilde eerst een algemene indruk krijgen van wat er voorhanden was; vooral de meest opvallende, voor ons interessante stukken doorlezen. Van echt bestuderen, in ons opnemen, kwam nog niet veel.

Mevrouw Astro wierp zich op de kaartenbak, de heer Blank speurde ondertussen naar gegevens over de Molen en de heer Jacobs zocht naar onderwerpen, geschikt voor publikatie in de Baarnsche Courant of voor gebruik voor de op te richten jeugdafdeling.

In september 1975 zou er een tentoonstelling gehouden worden, met als onderwerp de Brink en de kerk op de Brink. Dat is toen voor ons meer gericht speuren geworden. Door omstandigheden, echter, heeft de tentoonstelling niet plaats kunnen vinden.

Een piepkleine expositie werd gehouden ter gelegenheid van de opening van "De Speeldoos"; samen met de presentatie van de Baarnse uitgevers en boekhandelaren.

De heren v.d.Steeg en de Ruig zorgden voor 2 nieuwe vitri-

nes. Onderwerpen: het ontstaan van Eemland, oudste stukken en onze schilders. Deze tentoonstelling trok behoorlijke belangstelling en leverde ook enkele nieuwe leden op. Nu zijn wij sinds enkele maanden gericht aan het werk. Mevrouw Grootendorst, maar vooral de heer v.d. Pol controleren de inhoud van de archiefdozen. De heer Jacobs legt lijsten aan van de inhoud, geeft deze door aan de Gemeente en de redactie van ons kontaktblad. Een grote vooruitgang is ons eigen "home" waardoor we niet meer gebonden zijn aan de kantooruren van de gemeente-ambtenaren.

P. J. H. Jacobs
(secr. werkgroep
Oudheidkamer)

Jaarverslag van de Werkgroep Archeologie over 1975

Inhoud:

1. Bestuur
2. Vergaderingen
3. Vuursteenkoerier
4. Exkursies, lezingen en kursussen
5. Projekten
6. Toekomst
7. Konklusie

1. Bestuur.

Het voorlopig bestuur dat gekozen was bij de oprichtingsvergadering van de Historische Kring, op 14 januari 1975, bestaande uit mevr. Bijvanck en de heren Van Giffen en Braat heeft de eerste aarzelende schreden van de jonge werkgroep ingeleid. Vooral aan Noor Bijvanck hebben wij veel te danken, aan gezien zij zich samen met Jojada Verrips heeft ingezet voor ons lijfblad "De Vuursteenkoerier" (zie hieronder)

(vervolg op pagina 12)

TENTOONSTELLING PAULUSKERK OP DE BRINK-BAARN

28 - 29 - 30

APRIL

Geopend:

wo. 14.00 uur tot 17.00 uur
19.00 uur tot 21.00 uur
do. 14.00 uur tot 17.00 uur
vrij. 11.00 uur tot 17.00 uur.

DE TENTOONSTELLING IS OVER EN IN DE PAULUSKERK!

Collectie foto's, tekeningen, prenten, oude archiefstukken,
betreffende de geschiedenis in en van Baarn's oudste
monument
met o.a. het gerestaureerde doopvont, foto's en vondsten
archeologisch onderzoek, diavoorstellingen etc.

DE TOEGANG IS GRATIS

Georganiseerd door de Historische Kring "Baerne", werk-
groep Oudheidkamer.

Op 8 oktober hoorden wij echter, dat de werkgroep een nieuw bestuur zou moeten kiezen, aangezien zowel Noor Bijvanck als Flud van Giffen lid waren geworden van het hoofdbestuur en wilden aftreden als bestuursleden van de werkgroep. Sindsdien bestaat het bestuur uit Ank Westerling, Jojada Verrips (voorzitter) en Bart Braat (sekretaris en sinds kort ook penningmeester). Aan dit bestuur werd Noor Bijvanck toegevoegd, omdat zij de redaktrice van "De Vuursteenkoerier" is en tevens als lid van het hoofdbestuur als kontaktpersoon tussen het bestuur en werkgroep kan fungeren.

2. Vergaderingen.

De ledenvergaderingen van de werkgroep zijn tot dusver altijd bij de leden thuis gehouden. In totaal zijn in 1975 6 vergaderingen gehouden. Op 16 april bij Braat, op 14 mei bij Ank Westerling, op 11 juni bij Bep Grootendorst, op 8 oktober bij Flud van Giffen, op 12 november bij Noor Bijvanck en op 8 januari bij Jojada Verrips. Alle vergaderingen mochten zich verheugen in een goede opkomst ook vooral door onze jongeren.

Het bestuur vergadert regelmatig t.b.v. voorbereiding voor vergaderingen, projecten, voorstellen en naar behoefte.

3. "De Vuursteenkoerier".

Dit is het lijfblad en kan het hart en de mond van de werkgroep genoemd worden. Gestart door Noor Bijvanck en Jojada Verrips is het blad springlevend en kan het zich verheugen in veel inzendingen van de leden; inzendingen compleet met tekeningen, literatuuropgaven, mededelingen van gehouden en nog te houden vergaderingen enz. Er zijn tot op heden 5 nummers verschenen. Kortgeleden werd besloten de werkgroep Oudheidkamer gastvrijheid aan te bieden in "De Vuursteenkoerier", hetgeen dankbaar is geaccepteerd. Dit zal duren tot dat het blad van de gehele Historische Kring zal verschijnen waarvoor de plannen reeds een jaar geleden zijn gemaakt. Bovengenoemde bestuursleden zijn nog steeds het hart van ons blad.

4. Exkursies, lezingen en kursussen.

In het afgelopen jaar heeft de werkgroep exkursies voor de leden voorbereid.

Nadat op 11 maart de hr. van Tent een lezing over archeologie had gehouden in huize "Groeneveld" heeft hij de werkgroep op 14 juni gedurende een exkursie in Flehite rondgeleid.

Op 21 juni werd een exkursie gehouden naar grafheuvels op de Hilversumse heide.

Op 13 december werd een exkursie gemaakt naar Wijk bij Duurstede (Dorestad), waar wij, na een inleidend woord van de heer Alting van Geusau, werden rondgeleid door de heer van der Linden.

In januari 1976 begonnen enkele leden aan de cursus archeologie, georganiseerd door de Volksuniversiteit Baarn en gegeven door de hr. Fokkens.

5. Projekten.

Op de vergadering van 8 oktober werd afgesproken dat eigen projekten zouden worden voorbereid en onder leiding zouden staan van een projektleider. Inmiddels werd ons eerste projekt betreffende de bouwgeschiedenis van de Pauluskerk op de Brink (vaststellen van bouwfases en verbouwingen) onder leiding van Jan Roest een groot succes wegens het vinden van het tweede gedeelte van het doopvont. Er werd misschien niet archeologisch precies gegraven, maar behalve het doopvont en de voegen van oude en nieuwe funderingen werden ook twee skeletten en potscherven gevonden. Gegraven werd op de zaterdagen 15, 22 en 29 november.

Op 20 december verkenden 4 leden op aanwijzing van Gert-Jan de Roller de plaats waar de molen aan de Eem gestaan moet hebben. Met prikkijzers werd vastgesteld dat er fundaties of vloeren in de bodem moeten zitten op ongeveer 50 cm. diepte. Bovendien werden geglazuurde en ongeglazuurde scherven, een korenvorkje en een gevelanker gevonden. Langs de Eem vonden wij ook veel scherven. De plaats van de fundatie is bepaald. Verschillende leden van de werkgroep hebben ook vanaf juni deelgenomen aan de opgravingen van kasteel Ruysdael te Blaricum.

6. Toekomst.

Er bestaan plannen voor excursies naar Leiden en Keteldiep en voor uitvoering van projekten voor opgravingen bij de molen alsmede veldverkenningen op plaatsen aangegeven door de heer Van Tent.

Er is een belofte van deelneming van de werkgroep aan een tentoonstelling in de Pauluskerk door de werkgroep Oudheidkamer.

7. Konklusie.

Uit het bovenstaande mag de konklusie worden getrokken dat de archeologische werkgroep, ondanks het aanvankelijk aarzelende begin, dit jaar niet zonder succes heeft beëindigd. Dit is vooral te danken aan het enthousiasme van de leden en de verdeling van het werk over hen.
Houden zo!

Bart Braat
(secr.-
Baarn, 22 jan.
1976)

= = =
= = =